

Byggnadsnämnden, dnr BN 2022/14
plan@danderyd.se

Yttrande till byggnadsnämnden gällande samråd om detaljplan för Stocksundsskolan

Ärendet

Ett förslag till ny detaljplan för Stocksundsskolan har skickats på remiss till miljö- och hälsoskyddsämnden.

Miljö- och hälsoskyddsämndens yttrande

Miljö- och hälsoskyddsämnden har tidigare tillstyrkt programmet förutsatt att kontorets yttrande med betoning på trafiksäkerhet, buller och dagvatten beaktas. I programsamrådsredogörelsen framgår att utredningar nu har upprättats för trafik, buller och dagvatten. Planförslaget beaktar resultatet av dessa utredningar.

Nämnden vill framföra följande synpunkter:

Energilösning

Nämnden ställer sig positiv till att solceller kan komma att placeras på den nya skolbyggnaden. En sådan energilösning ska eftersträvas.

Dagvatten

Enligt 9 kap. 2 § miljöbalken definieras dagvatten från bland annat parkeringsytor som avloppsvatten. Detta ska avledas och renas eller tas om hand så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Nämnden förespråkar att man minskar uppkomsten av dagvatten vid planläggning och nybyggnation genom att minimera andelen hårdgjord yta till exempel genom att använda genomsläppliga material på parkeringsytor och gröna (vegetationsbeksädda) tak. Det dagvatten som uppkommer bör omhändertas lokalt med infiltration eller renas och fördröjas innan det släpps till allmänna ledningar.

I dagvattenutredningen framgår att dagvatten från hårdgjorda ytor och takytor föreslås ledas till regnbäddar, planteringar eller grönytor nära källan. All avrinning från området leds slutligen till ett underjordiskt

skelettjordsmagasin, som placeras i parkeringsytan i den södra delen av planområdet. Med föreslagen dagvattenhantering beräknas föroreningarna i dagvattnet minska för samtliga beräknade ämnen.

I dagvattenutredningen anges att inför nästa skede måste dagvattenhanteringen bevakas i och med att höjdsättning och utformning av skolområdet utvecklas. Möjligheterna till att leda avrinning till underjordiskt skelettmagasin i söder måste utredas vidare i samband med att servispunkt dagvatten diskuteras.

Nämnden önskar att vegetationsbeklädda tak, gröna tak, utreds för mindre bebyggelse inom planområdet. En sådan lösning gynnar även den biologiska mångfalden.

I övrigt har nämnden inga anmärkningar om dagvattenhanteringen sker i enlighet med dagvattenutredningen, d.v.s. med fokus på att dagvattnet leds till regnbäddar, planteringar eller grönytor nära källan för att slutligen ledas till ett underjordiskt skelettmagasin. Nämnden är positiv till planbestämmelsen (n_1) som syftar till att skydda träd med stamdiameter större än 40 cm vid stamhöjden 1 meter. Att träd bibehålls inom planområdet i så hög utsträckning som möjligt förbättrar dagvattenhanterings miljöprestanda.

Förorenade områden

Provtagning har skett enbart i fyra punkter. Vid en punkt påträffades föroreningar. I PM Geoteknik anges att föroreningssituationen ska utredas mer grundligt vid vidareprojektering. Nämnden ställer sig bakom denna slutsats då föroreningssituationen måste utredas vidare.

För det fall att det krävs avhjälpande av förorening, d.v.s. om grävarbeten och eventuell sanering ska ske i ett förorenat område krävs en anmälan om avhjälpande av åtgärd enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Naturvärden och biologisk mångfald

Miljö- och hälsoskyddsämnden anser att den biologiska mångfalden inom planområdet ska värnas. Den biologiska mångfalden kan även öka med gröna tak inom planområdet.

Det framgår i planbeskrivningen att skolgården består av häll och torrmark med högre biologiska värden. Här finns mer än hundra år gamla tallar och torrmarken hyser goda förhållanden för marklevande pollinatörer som steklar och bin.

Nämnden önskar klagörande om det finns hotade arter inom planområdet, i sådant fall ska bestämmelserna i artskyddsförordningen (2007:845) beaktas. En artskyddsutredning ska belysa om hotade arter förekommer, och i sådant fall ska skadelindringshierarkin beaktas. Skadelindringshierarkin innebär att alla rimliga åtgärder för att undvika och minimera påverkan från en exploatering ska vidtas innan behovet av kompensation fastställs.

Nämnden är positiv till planbestämmelsen (n_1), som värnar träd inom planområdet. Det bör dock i genomförandebeskrivningen framgå skyddsåtgärder för dessa träd under byggskedet. Nämnden vill poängtera att befintlig vegetationsridå gentemot Roslagsbanan och E18 ska bevaras så långt som möjligt. Nämnden önskar en planbestämmelse om att en skyddsridå (vegetationsridå) gentemot Roslagsbanan och E18 ska finnas.

Friyta på skolgården

Det bör beaktas att med föreslagen bebyggelse kommer friytan per barn att motsvara endast ca hälften av Boverkets rekommenderade friyta om 30 kvm per barn.

Buller

Den för planen framtagna bullerutredningen visar att beräknade bullernivåer på skolgården i planförslaget uppfyller Naturvårdsverkets krav genom den föreslagna skolbyggnaden som skärmar av buller från E18. För det krävs även att den befintliga bullerskärmen kring förskolan Villa Solvi förlängs och binds samman med skolbyggnaden. Den nya och höga skolbyggnaden kommer att förbättra ljudmiljön på skolgården. Det bör beaktas att bullernivåerna kan öka väsentligt i en framtid på grund av SLs planer på att öka trafikfrekvens och hastighet i såväl nord som sydlig riktning.

Nämnden har inga synpunkter på den bullerutredning som är framtagen och förutsätter att den befintliga bullerskärmen kring förskolan Villa Solvi förlängs enligt planförslaget.

Hälsoskydd

Solskydd

Barn, i synnerhet små barn, har mycket solkänslig hud och kan inte bilda ett lika bra pigmentskydd som vuxna. Allt för mycket sol i unga år kan leda till hudförändringar i vuxen ålder. Det är därför viktigt att planera barns utemiljöer så att det finns en variation av ytor med skugga och sol. Enligt Boverkets allmänna råd (BFS 2015:1) bör friyta vid förskola och skola kännetecknas av goda sol- och skuggförhållanden. Nämnden önskar redogörelse kring detta i kommande planarbete.

Grönska som består av högre växter på gården gör det möjligt för barn att vistas utomhus i lagom mängd UV-strålning. Nämnden ser därför positivt på planbestämmelsen som syftar till att bevara större träd i planområdet. Vegetationen i allmänhet ska skötas och skyddas för att uppnå goda skuggförhållanden på skolgården. Saknas skuggande vegetation kan byggda konstruktioner som en pergola eller en uppspänd segelduk vara bra alternativ för att lösa behovet av UV-skydd. Byggda konstruktioner kan utformas på ett genomtänkt sätt och höja både lekvärde och pedagogiskt värde på gården.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer därför att platser där barn och unga sitter still länge ska identifieras och åtgärdas vid behov.

Luftkvalitet

Luftföroreningar har en påtaglig hälsopåverkan. Stocksundsskolan och dess luftmiljö är idag påverkad av närheten till E18. Miljö kvalitetsnormen för luft riskerar att överskridas längs med E18. Den har överskridits temporärt. Kommunen utför sedan april/maj 2022 luftkvalitetsmätningar vid Mörbyskolan och Danderyds gymnasium. På grund av den förhärskande vindriktningen vid Stocksundsskolan, och närheten till E18, finns nämndbeslut att mätning även ska ske vid denna skola (71 § MHN 2021-643). Dessa data bör beaktas i det fortsatta planarbetet tillsammans med de luftföroreningskartor som tas fram av SLB analys inom ramen för Östra Sveriges Luftvårdsförbund.

På grund av den direkta närheten av E18 till planområdet bedömer nämnden att det är viktigt att beakta lämplig placering av skolbyggnadernas luftintag, för att minska hälsopåverkan för elever och personal.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Danderyds kommun